

HASTA ZİYARETİ*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve's-salâtu ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn, seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahibihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'du fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtuhâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sâhibehâ fî'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

*مَنْ طَلَّقَ، أَوْ حَرَّمَ، أَوْ نَكَحَ، فَ قَالَ:
إِنِّي كُنْتُ لَاعِبًا، فَهُوَ جَادٌ*

(طب. عن الحسن عن أبي الدرداء)

RE. 429/11 (Men talleka, ev harrame, ev nekeha, ev enkeha, fekâle: Innî küntü lâiben, fehüve câddün)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi cümlenizin üzerine olsun... Allah-u Teâlâ Hazretleri ibadet ve taatlerinizi kabul eyleyip, iki cihanın hayrına cümlenizi nâil eylesin...

Peygamberimiz Muhammed-i Mustafâ SAS Hazretleri'nin mübarek hadis-i şerifleri ki, cümlemizin sadrına şifadır, dertlerimize devâdır. *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli, hocalarımızın hocası Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddin Efendi Hazretleri'nin cem ve telif eylediği hadis mecmuasının 429'uncu sayfasından okuyarak, bu hadislerden size takdim edeceğiz.

Bu hadis-i şeriflerin okunmasına başlamadan önceki vazifemiz, evvelen ve hassaten Peygamber SAS Efendimiz Hazretleri'nin ruh- i pâkine hediye olsun diye; sonra onun cümle âlinin, ashâbının, etbânının, ahabbânının ruhlarına hediye olması için; sonra Ümmet-i Muhammed'in mürşid ve mürebbîleri olan olan sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyyemizin, Ebû Bekr-i Sıddîk ve Aliyyü'l-Murtezâ'dan müteselsilen hocamız Muhammed Zâhid-i Bursevî Hazretlerine kadar güzerân eylemiş olan cümle mensublarının, müridlerinin, muhiblerinin ruhlarına hediye olması için;

Okuduğumuz eseri te'lif eylemiş olan Gümüşhaneli Hocamız'ın ruhu için, bu eserin içindeki hadislerin bize kadar gelmesine emek sarf etmiş olan alimlerin ve râvîlerin ruhları için;

Uzaktan yakından, bu hadis-i şerifleri dinlemeğe gelmiş siz kardeşlerimizin âhirete göçmüş olan bütün sevdiklerinin, yakınlarının, dostlarının ruhları için;

Şu beldelerde onların yüzü suyu hürmetine yaşıyoruz. Bu beldeleri Allah Allah diye diye canını ortaya koyup çarpışarak, cihad ederek bize bahşetmiş, kazandırmış olan şehid ecdadımızın, mücahidlerin, fatihlerin, muvahhid askerlerin ruhları için;

Cümle ashâb-ı hayrât ve hasenâtın, bilhassa içinde şu dersi okuduğumuz İskenderpaşa camiinin bu bugüne kadar gelmesine emeği geçmiş, yardımcı olmuş bânisinden, tamircilerinden, cemaatine kadar gelmiş geçmişlerinin cümlesinin ruhları için;

Biz hayatta olan müslümanların da Cenâb-ı Mevlâ'nın rızasına uygun ömür sürüp, huzuruna sevdiği razı olduğu, yüzü ak, alını açık kullar olarak varmamıza vesile olması için buyurun bir Fâtiha, üç İhlâs-ı Şerif okuyalım, öyle başlayalım!

.....

a. Nikâhta Şaka Olmaz

Mukaddimedede metnini okumuş olduğum hadis-i şerif, Ebü'd- Derdâ RA'dan rivayet edilmiş. Buyurmuş ki Peygamber Efendimiz:¹

¹ Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.IV, s.529, no:7529; Ebü'd-Derdâ RA'dan.

مَنْ طَلَّقَ، أَوْ حَرَّمَ، أَوْ نَكَحَ، أَوْ أَنْكَحَ، فَ قَالَ: إِنِّي
كُنْتُ لَاعِبًا، فَهُوَ جَاد

(طب . عن الحسن عن أبي الدرداء)

RE. 429/11 (*Men talleka, ev harrame, ev nekeha, ev enkeha, fekàle: Innî küntü lâiben, fehüve câddün*)

(*Men talleka*) “Her kim ki nikâhlı karısını boşarsa, (*ev harrame*) yahut ‘Sen bana haramsın, artık aramızda bir şey yok; karıkocalık münasebetimiz kalmadı.’ derse, o da boşanmaya giden bir şey...

(*Ev nekeha*) Yahut, bir kadınla nefsini nikâhlarsa, (*ev enkeha*) veya başkasını başkasına nikâhlarsa... (*Fekàle: Innî küntü lâiben*) Ondan sonra da, ‘Ben oyun oynuyordum, şaka yapıyordum.’ derse; (*fehüve câddün*) bu iş ciddidir, şakası olmaz.”

Onun için insanın sözüne dikkat etmesi lâzım! Kadınlara da erkeklere de bu boşanma ile ilgili şeyleri güzelce öğretmek gerekiyor.

“—Aman, bu iş oyuna gelmez, ciddîdir!” demek gerekiyor.

Demek ki şaka da yapsa, ciddîdir. Bu işin şakası olmaz.

Diğer bir hadis-i şerif, arkasından gelen. O da aynı mevzuda...

Onun için onu da çabukça okuyup, aynı mevzuyu birleştirelim:²

مَنْ طَلَّقَ، أَوْ أَعْتَقَ، أَوْ نَكَحَ، أَوْ أَنْكَحَ جَادًّا أَوْ

لَاعِبًا فَ قَدْ جَا زَ عَلَىٰ هِ

(ش، وابن جرير، وابن أبي حاتم عن الحسن مرسلاً)

RE. 429/12 (*Men talleka, ev a'teka, ev nekeha, ev enkeha câdden ev lâiben fekad câze aleyh*)

(*Men talleka*) “Her kim ki kadın boşarsa, (*ev a'teka*) veyahut köle azad ederse, (*ev nekeha*) veyahut kendisi birisiyle evlenirse, nikâhlanırsa; (*ev enkeha*) veyahut kendisinin emri altında, salâhiyeti altında bulunan bir kimseyi birisine nikâhlarsa, (*câdden ev lâiben*) ister ciddî olsun, ister şaka yapar durumda olsun, (*fekad câze aleyhi*) bu söylediği şey, onun yapması gereken bir şey olur.” Yaptığı tamamdır, iş bitmiştir. Boşadıysa boşanmıştır, verdiyse vermiştir. Oyuncağı olmaz.

Aynı mevzu... Bu hadis-i şerif Hasan-ı Basrî Hazretleri'nden Mürsel olarak gelmiş. İbn-i Cerîr'den, ibn-i Ebî Hâkim'den. Ötekisi Ebü'd-Derdâ RA'dan rivayet edilmişti. Aynı mevzu...

² *Kenzü'l-Ummâl*, c.IX, s.643, no:27789; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXI, s.47, no:22893.

İbn-i Ebî Hâtim, *Tefsir*, c.II, s.157, no:2287; Hasan-ı Basrî Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.643, no:27788; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXI, s.47, no:22892.

Bir şeyi hatırlatayım: Hanımlarınızla konuşurken ağzınıza sahip olun! Bir de söylüyorsun, “Boşadım deyince boşanma oluyor.” diye. Sinirlendiği zaman, daha ortada bir şey yok, “Boşadım!” deyiveriyor. Al başına derdi...

Biraz kendinize sahip olun, sinirlenince hemen öyle şeyler söylemeyin!

Ondan sonra da geliyor, çare arıyor:

“—Üç defa boşadım, şimdi benim halim ne olacak?” diyor.

Böyle ayağı yanık tavuk gibi dolaşüyor ortada...

Dikkat etsene... Bak bu ne demek: Söylediğin söze, yaptığın işe dikkat et demek. Oyuncak değil demek. Evlenmişsin artık, aklın başında olsun demek.

Sonra bir hususa daha işaret edeyim bu münasebetle: Boşanmak Allah’ın en sevmediği işlerden birisidir. Helâldir, yani bu kapı kapalı değildir, yasak değildir. Elbette gerekebilir, boşanma da olabilir ama, hadis-i şerifte buyrulmuş ki: ³

³ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.661, no:2178; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.650, no:2018; Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.VII, s.322, no:14671; Temmâmü’r-Râzî, *el-Fevâid*, c.I, s.21, no:26; İbn-i Adiy, *Kâmil fi’d-Duafâ*, c.IV, s.323; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.II, s.63; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.V, s.422; Abdullah ibn-i Ömer RA’dan.

Lafız farkıyla: Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.661, no:217; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.IV, s.187, no:19194; Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.VII, s.322, no:14672; Muhârib ibn-i Dessâr Rh.A’ten. Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.214, no:2794; Abdullah ibn-i Ömer RA’dan. Dâra Kutnî, *Sünen*, c.IV, s.35, no:96; Muaz ibn-i Cebel RA’dan. *Kenzü’l-Ummâl*, c.IX, s.1160, no:27872; *Keşfü’l-Hafâ*, c.I, s.27, no:39; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.I, s.115, no:170.

أَبْغَضُ الْحَلَالِ إِلَى اللَّهِ، الطَّلَاقُ

(د. ه. ك. عد. ق. عن ابن عمر)

RE. 8/2 (*Ebğadu'l-halâli ila'llàh, et-talâk*)
“Allah’ın en sevmediği helâl, boşanmadır.”

Allah’ın sevmediği bir şeydir. Çünkü kolay bir şey değil.

İnsana, “Yâhu sen çok kusurlu bir insansın, ben senden pek hoşlanmadım.” desen bile insanın bir morali bozular.

Bir kadına, “Artık ben seni istemiyorum, ben seninle yaşamayacağım!” diyorsun, dünyası yıkılıyor. Bu işi yaparken çok dikkat etmek lâzım! Yâni oyuncak değil.

Bir de böyle kazârâ, dil ucuyla söyledi filan diye o noktaya kadar gidenler oluyor.

Ne zaman, evliliğinin hemen ilk birkaç ayında mı?

Beş çocuğu var... Beş tane çocuğu var, bakıyorsun boşanıyor.

Yâ olur mu? O çocuklara yazık değil mi? Karı koca ayrıldığı zaman çocuklara yazık olur. O yuvanın yıkılan çatısı altında çocuklar ezilir.

Kadın gider bir başkasıyla evlenir, koca gider bir başkasıyla evlenir. Mâlî problemleri yoksa bile çocuklara yazık olur. Analı babalı öksüz olurlar.

b. Aile Saadeti Çok Önemli

İslâm'da aile yuvasına çok büyük ehemmiyet verilmiştir. Ben de kardeşlerime o ehemmiyeti hatırlatmak istiyorum. Ailelerinizin İslâm'da mühim bir yeri olduğunu hiç hatırlanıza çıkartmayın!

İnsanın ailesine yaptığı masraf, cihada verdiği para ile denk mükâfatla mükâfatlandırılır. Evine götürdüğü file içindeki yiyecek içecek, yedi yüz misli sevapla mükâfatlandırılır. Çoluk çocuğunu aç açık bırakmayacaksın, yoksul bırakmayacaksın, dışarıya baktırmayacaksın.

Sonra kötü söz söylemeyeceksin. Nerede kaldı dervişliğin? Hani kalp kırmayacaktın? Hani kalp kırmak Kâbe'yi yıkmak gibi kötü bir şeydi. Nerede kaldı dervişlik, tasavvuf? Dikkat etmiyorlar kardeşlerimiz.

Camide güzel... Sarık sarıyor, cübbe giyiyor. Namaz kılarken ta'dil-i erkâna riayet ediyor. Uzaktan bak bayılırsın, mum gibi erirsin; "Ne kadar güzel bir kardeşimiz!" dersin. Bir de hanımına sor bakalım!

Gel yavaşça, sor bakalım ne diyecek?

"—Aman Hocam, el iyisi, ev ağusu... Ellere karşı iyidir, ellerle güler oynar, benimle garazı var! Evde zehir zemberektir. Kapıdan içeri girdi mi, o koyun gibi gördüğün adam, barut gibidir. Ondan sonra çocukların her biri bir köşeye siner."

Olmaz, böyle yapmamış Peygamber Efendimiz. Peygamber Efendimizin aile hayatını insan incelemeli, örnek almalı! Her şeyi bize örnek değil mi?

Peygamber Efendimizin bir hadis-i şerifini okudum, benim katıdır kalbim biraz, emin olun gözlerim yaşardı. Kızı Fatımatü’z-Zehrâ RA yanına geldiği zaman... Oturuyor Peygamber Efendimiz minderde... Çıkmış gelmiş kızı Fatımatü’z-Zehrâ, ayağa kalkardı. Elinden tutarmış kızının, alnından öpermiş. “Hoş geldin kızım” diye gönlünü alırmış. Ondan sonra da kendi yerine oturturmuş, izzet ve ikram ile...

Centilmenlik nasıl olurmuş, görüyor musunuz? Sevgi, muhabbet, babalık nasıl olurmuş?

Kendi kızı... Hiç kalkmağa mecbur mu? İnsan kendi evlâdına kalkmağa mecbur değilim diye düşünür. Ama Peygamber Efendimiz kalkardı.

Diyor ki Peygamber Efendimiz:

“—Çocuklarınıza asil, kerim insan muamelesi yapın!” Bak terbiyenin esasına!

Bunun aksine pataklarsın çocuğu, topaç gibi döndürürsün döve döve... Ama Peygamber Efendimiz çocuğumuzu asil bir çocuk muamelesiyle yetiştirmemizi istiyor.

Padişahın şehzadesi olsaydı dövebilir miydin? Dövemezdin. Bir bakanın oğlu olsaydı, yapamazdın. Reısicumhurun yakını olsaydı, yapamazdın. Valinin bilmem nesi olsaydı, yapamazdın. Kendi çocuğuna garazın mı var, ona da yapma! Onu da evlâdım diyerek hoşlukla, güzellikle yetiştir. Çocuk da şöyle bir ruh asâleti içinde yetişsin. Ezilmiş köle ruhuyla yetişmesin. Dövüle dövüle yıkılmış, perişan olmuş bir halde yetişmesin.

“—Hocam, ben kemiklerini kırarım alimallah!”

Ama olmaz. O zaman o çocuk da siner, siner, ses çıkartmaz. On altı yaşına geldi mi, kabadayılığa başlar. Dikilir karşısına babasının... Babası:

“—Oğlum, sinemaya gitme! Kahveye gitme evlâdım.” der.

Babasını dinlemez.

Biraz daha büyüyünce, başlar o zaman moruk demeye... Neden? O çocuğun ruhunu sen küçükken yıktın, bozdun; hurdahaş oldu çocuk...

Onun için, aile hayatına çok dikkat edeceğiz.

Bizim büyüklerimiz öyle derdi:

“—Evlâdım, bir yastıkta kocayacaksınız, evlendiniz. Birbirinizle kavga etmekten bir fayda yok... Birbirinize hayatı zehir edersiniz.”

Kadınlar da aklını başına toplasın, erkekler de aklını başına toplasın! İşte bir mesut yuva, daha ne istiyorsunuz?

Bir ev sözü var, bir de yuva sözü var. Hangisi daha sıcak? Yuva sözü sıcacık, pamuk gibi, yumuşacık, tatlı... Evi yuva haline getirmek lâzım!

Oraya girdiği zaman insan sevinsin, barınsın. Öyle beş çocukla ayrıl, üç çocukla ayrıl... Kadın orada dursun, sen burada dur...

Çocuklar perişan... Eve geldiğin zaman kavga, gürültü... Yapıyorsun ama aklın ermediğinden yapıyorsun. Biraz daha Hanya'yı, Konya'yı anlarsan, dünyayı anlarsan, onun da bir gün gelip senin yakana yapışacağını bilersen, yapmazsın!

يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِي ۖ وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ ۖ وَصَاحِبَتِ
ۖ وَبَنِيهِ ۖ لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ ۖ

(عيس: ٣٤ - ٣٧)

(*Yevme yefirrü'l-mer'ü min ahîh. Ve ümmihî ve ebîh. Ve sâhibetihî ve benîh. Li-küllî'mriin minhüm yevme izin şe'nün yuğnîh.*) [O gün kişi kardeşinden, annesinden ve babasından, hanımından ve çocuklarından kaçır. O gün herkesin kendine yetip artacak bir derdi vardır.] (Abese, 80/34-37)

(*Yevme yefirrü'l-mer'ü min ahîh*) “Kardeşinden bucak bucak kaçacak insan... (*Ve ümmihî ve ebîh*) Anasından, babasından kaçacak. Hani o güzel haller, güzel günler? Hak istemesin diye kaçacak. Suçlu olduğundan kaçacak. “Aman beni görmesin!” diye. Borçlu nasıl alacaklısını uzaktan görünce sokakta, köşeyi dönüyor öbür tarafa...

İçinde yetiştiği ailesinden kaçacak, çoluk çocuğundan kaçacak. O günü unutma! Dönüp dolaşıp oraya varacağız, orada buluşacağız. O günde görürsün gününü...

Sen bana haksızlık edersin, ben duymam. Arkamdan konuşursun, duymam. O günde çıkar ortaya... O gün gizliler âşikâr olur. O gün Allah-u Teâlâ Hazretleri kadı olur. Azamet ve celâlinden kimsenin karşısında ağız açacak, söz söyleyecek hali kalmaz.

Burada dolap çeviriyor adam, onun aleyhinde, bunun aleyhinde... Yüzüne gülüyor, arkasından şikâyet ediyor, kuyusunu kazıyor. Yap bakalım, çok cahilsin; sen dünyayı anlayamamışsın, ahirette anlarsın! Bir de o gün var...

“—Ben o güne inanmıyorum ki...”

Haa, inanmıyorsan, o zaman cehenneme kadar yolun var! İnanmıyorsan ne diyeyim ben? Allah-u Teâlâ Hazretleri sana imanı nasib etmemiş; en kıymetli cevher...

Neden en kıymetli cevher? Bu kıymetli cevher ile insan cennete giriyor da ondan... İstersen inanma, Allah’a zarar mı vereceksin? *Celle celâlihû*...

فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ

(آل عمران: ٩٧)

(*Feinna’llâhe ganiyyün ani’l-âlemîn*) [Allah bütün alemlerden müstağnîdir.] (Âl-i İmran, 3/97)

Dünyalar, yıldızlar, gökler, fezâlar hepsi silme, tıka basa kâfir dolsa, azametinden zerre eksilmez Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin... Hepsi iman etse, hiç kâfir kalmasa, cümle alem Allah-u Teâlâ Hazretleri’ne hâlisâne kulluk etse, azametine bir şey eklenmez. Ganî, müstağni; ne kulun ibadetine ihtiyacı var, ne de isyanından korkusu var... İsterse yok eder, anında kahreder. İsterse başına yıldırım indirir.

وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ

(الرعد: ١٣)

(*Ve yürsilü's-savâika feyusîbü bihâ men yeşâü*)
[O, yıldırımlar gönderip onlarla dilediğini
çarpar.] (Ra'd, 13/13)

Yıldırımını tepesine küt indirir, kapkara kömür kesilir. Az önce sen Allah'ı inkâr ediyorsun, ne oldu? Hani kâfirlik edip, orta yerde dolaşıp duruyordun?

Kimisine de mühlet verir, “Dolaş bakalım!” der. Ama ipi elinde, istediği kadar uzansın. Mühlet verir de, o da orada dolaştıkça, “Ben de istediğimi yapıyorum!” zanneder.

Yahu, Allah senin bir sinirine bir hastalık verse, ayağını kıpırdatamazsın! Doktorlar tedavi edemez. Sinir koptu mu yapışmaz, yerine yerleşmez. Buyur, ayıkla bakalım pirincin taşını...

Sen kendini ne sanıyorsun? Mikroskopla ancak göreceğimiz bir küçücük sinirin kopsa halin harap... Kolunu kaldıramazsın!

Gören göz görmez oluyor, çünkü göz sinirleri bozulmuş. Levent gibi adam, ayakları tutmuyor. Ayaklarına felç gelmiş, sinirleri çalışmıyor. Her şeyi turp gibi sağlam, yanağını sıksan kan damlayacak; aklı yok... Götürün Bakırköy Akıl Hastanesine, sağlayın zincirlere... Ağlayın karşısında... Ne idi bu adam yâ, dağ gibiydi yâ... Pehlivan gibiydi yâ...

İnsanoğlu âciz, ama âcizliğini bilmiyor. Allah'ın verdiği kudretle ayakta durunca Allah'a âsî geliyor. Şu şaşkınlığa bak!

Kudreti veren Allah, yaratan Allah, yaşatan Allah, ayakta tutan Allah... Ayağa kalkar kalkmaz, Allah'a âsî geliyor.

Onun için o günü unutmayın! Ailenizde de vazifenizi müdrik olun! Sonra onları cehennem ateşinden de koruyacaksınız, oda sizin vazifeniz.

“–Senin çocuk ne oldu?”

“–Davulcu oldu, zurnacı oldu.”

“–Niye yetiştirmedin? Niye yetiştirmedin kardeşim?”

“–Namaz kılar mı?”

“–Yok...”

“–Hangi zihniyette?”

“–Aman hocam sorma!”

Yetiştirmedin. O yarın sıkışacak, sıkışınca da gelecek, senin yakana yapışacak, Allah'a şikâyet edecek:

“–Yâ Rabbi, bu benim babamdı, beni yetiştirmedin.” diyecek.

Hem dünyada çekeceksin hem ahirette; iyi yetiştirmediyse...

“–Efendim, kadın ağladı, yalvardı yakardı, ondan sonra bu günahlı işi yaptık.”

Niye yaptın o günahlı işi? Yalvara yakaraydı.

“–Ne olur ben şu fırına gireyim, ateşe gireyim, cayır cayır yanayım deseydi, ateşe bırakacak mıydın? Elinden kaçıp atlamak isteseydi, tutmayacak mıydın?”

Ateşten koru işte... Cehennem ateşi de var, biraz ileride ama... Burada değil de...

قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ
وَالْحِجَارَةُ

(التحریم: ٦)

(*Kù enfüseküm ve ehlîküm nâran*) “Hem kendinizi hem de aile fertlerinizi cehennemden koruyun! (*Veküdühe'n-nâsü ve'l-hicâreh*)

Öyle bir ateş ki insanlar ve taşlar yanıyor da öyle alevler çıkıyor ortaya...” (Tahrim, 66/6)

Allah şöyle bir bakıp dünyayı gören, şöyle bir bakıp ahireti anlayan akıllı insan etsin bizi...

“—Hocam, karma karışık bu dünya, bir bakışta görülür mü?”

Çok basit, çok kolay... Bir baktın mı anlarsın; fâni... Çünkü ötekisi gidiyor, sen de gideceksin! Çünkü ötekisinin eli ayağı tutmamaya başladı, seninki de tutmayacak! Bir zaman gelecek, sen de âciz hale geleceksin!

“—Çocuklar, bana yardım edin, gözüm görmüyor.” diyeceksin.

Bir zamanlar nasıl iğnenin gözünden ipliği böyle geçirirdin. Aciz oluyor insan... O aczi bilip, işin sonunu başından anlayıp, dümdüz bir baktı mı, o zaman insan ne yapar:

Nazar eyle itürü,

Bazar eyle götürü!

İtürü nazar etmek ne demek, keskin nazar etmek demek. Dikkatli bak, dikkatli bak, keskin nazar et! Aman teferruatı iyi ayır, karıştıрма! Fark et, aradaki inceliği fark et!

Keskin baktı mı insan:

الدنيا ساعة، فاجعلها طاعة

(Ed-dünyâ sâatün, fe'c'alhâ tâatün) “Dünya gelip geçiverir, göz yumup açıncaya kadar; sen burada Allah’a güzel kulluk etmeğe bak, yalan dünyaya aldanma!”

Burada iyilik yapan kâr ediyormuş, kötülük yapan derdine yanıyormuş sonra... Çok diz dövüyormuş, saç baş yoluyormuş. Yolanlara bak, ibret alıver. O kadar kolay!

“—Hocam, ben ahireti tercih edersem, o zaman bu dünyadaki yaşayışım ne olacak?”

Yâhu, Müslümanların yaşayışı ne oluyor? Sen Müslümanları hemen ölüyor mu sanıyorsun?

Ölse bile:

Yar yoluna dökülmedik dilleri neyleyim?

Hak yoluna saçılmadık canları neyleyim?

Allah canı vermiş, dilerse alır. Haydi bakalım harp çıktı, savaşa gitmek gerekti. Bir gül bahçesine girercesine, kara toprağa girmiş dedelerimiz. Kefenini almış yanına... Ölüme hazırlıklı olmayan insan kefenini alır mı yanına?..

Öleceğini bile bile... Kefenini sarık diye başına sarmış, ucunu da iki omuzu arkasına sarkıtmış, cihada gitmiş. Öleceğini biliyor.

Öleceğinden korkmuyor, ölemediği zaman ağlıyor:

“—Bana daha şehidlik nasib olmadı.” diye.

Nasıl olsa ölmeyecek misin? Ölümden korkunca, sakınınca kurtuluyor mu insanoğlu? İstersen kırk tane demir kapılı köşkün en iç odasına gir! Her birini de kendi elinle kilitle, içine saklan! Bak Azrâil nasıl giriyor gene oraya!

Nasıl olsa yine gelecek, vakti geldi mi olacak.

Anlatırlar menkabelerde: Süleyman AS'ın yanında bir genç varmış. Azrâil AS da Süleyman AS'ı ziyarete gitmiş. Şöyle bir bakmış, o gencin yüreği ağzına gelmiş. Azrâil AS'ın bakışından öyle korkmuş ki! Demek ki başka surette geldi veyahut bir menkabe, ibret alınsın diye...

Azrail AS gittikten sonra demiş ki:

“—Yâ Süleyman AS, ben bu adamın bakışından çok fena halde korktum! Sen rüzgârlara hakimsin, emret, lütfet, beni bu diyardan çok uzak bir diyara götürsün!” demiş.

Hoop, rüzgâr almış adamı Hindistan'a götürmüştü.

Azrâil AS bir daha gelmiş biraz sonra... Süleyman AS Azrâil AS'a demiş ki:

“—Yâhu biraz önceki adamı bakışınla öyle korkutmuşsun ki, yüreği ağzına geldi.”

Azrâil AS da demiş ki:

“—Ben de hayret ettim. Allah-u Teâlâ Hazretleri bana ismini verdi, ‘Yarın Hindistan’da canı alınacak!’ diye. Bu buralarda ne arıyor, oraya, o kadar uzak mesafeye nasıl gidecek diye, ondan dikkatli baktım.” demiş.

Hindistan’a kaçmakla ölümden kurtulunur mu? Mâdem bir kere gelecek, mademki Allah onu takdir etmiş. Ayetlerde, hadis-i şeriflerde bildiriliyor:

فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ

(الاعراف: ٣٤)

(*Feizâ câe ecelühüm lâ yesta’hirûne sâaten ve lâ yestakdimûn*) [Ecelleri gelince ne bir an geri kalırlar. ne de bir an ileri gidebilirler.] (A’raf, 7/34)

Öne de gelmez, sona da gitmez; belli... O zaman rahatlasana biraz... Ne korkup titriyorsun ölümden? Öleceksen, bir defa öleceksin. Ne öne gelir ne geriye kalır. Tamam, rahat et! İbadete bak! Öleceğin muhakkak, ibadet bak! Ondan sonrasına hazırlan!

Ama bu insanlar çok aptal... Hem çok akıllı, fezâlara çıkıyor, hem de çok aptal... Burnunun ucunu görmüyor. Allah bizi akıllılardan eylesin...

Ahireti kaybetti mi, en büyük aptallık... Vay aptal vay, vay şaşkın vay; ahireti kaybetti. Ahireti kazanan en akıllı insan... Çünkü cennetleri kazanıyor.

Cennete en sonra giren insana o kadar büyük yerler verilecek ki, en büyük ikram kendisine yapılmış sanacak. Bu yerler, bu gökler kadar

yer verilecek kendisine... En son giren insana, sonuncuya, derecesi en aşağı olan kimseye... Onu kaçırır mı insan?

İşte hepimiz Müslümanız. Siz kendi kendinize sorun, etrafınıza da bakın: Müslümanlar yaşamıyor mu? Gene yaşıyorlar. Yemiyorlar mı? Gene yiyorlar. Mes'ut, mutlu olmuyorlar mı? Onların mutluluğunu padişahlar bilse, alınacak bir şey olsa, ordu sevk edip almak isterlerdi ellerinden... Onların içinde bulunduğu nimetleri, lezzetleri Müslümanların tatmış olduğu tatları yağmalamak mümkün olsaydı, Cengiz ordusuyla gelirdi. şunları alayım, en büyük hazine burada diye.

Müslümanların içinde o hazine...

İşte hayat böyle... Hayatı kendinize zehir etmeyin, etrafınızdakilere de zehir etmeyin, hanımınıza da zehir etmeyin! Hanımınız da size zehir etmesin...

Ben tek taraflı konuşmuyorum, ne ise işin hak tarafı, onu söylüyorum. Hanımınız da size zehir etmesin hayatı... Ruj al, öje al, allık al, pudra al, bilmem ne... řu allı fistanı isterim, řu dallısını isterim... O da öyle demesin! Normal ölçülerle desin!

Boş yere birbirinizle tartışıp da birbirinizi yıpratmayın! Ahireti kazanmağa bakın! Beraberce, birbirinize yardım ederek çocuklarınızı yetiştirmeğe bakın!

Sonraki hadis-i şerif...

c. Hasta Ziyaret Eden Rahmete Gark Olur

Bundan sonraki üç hadis-i şerif, hasta ziyaretiyle ilgili... İslâm'da bu da mühim bir vazife... Peygamber SAS Efendimizden çok rivayetler var. Hasta kardeşini ziyaret edecek müslüman... Onlarla ilgili müjdeleri okuyuverelim.

İlk hadis-i şerif Beyhakî'de, İbn-i Hibbân'da, Müstedrek'te, Ahmed ibn-i Hanbel'de, Buhârî'nin *Edebü'l-Müfred*'inde var. Câbir ibn-i Abdullah RA'dan rivayet edilmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴

مَنْ عَادَ مَرِيضًا، لَمْ يَزَلْ يَخُوضُ فِي الرَّحْمَةِ حَتَّى
يَجْلِسَ، فَإِذَا جَلَسَ اغْتَمَسَ فِيهَا

(ن.ع. حب. ك. ق. ض. حم. ش. خ. في الأدب عن جابر)

RE. 429/14 (*Men àde marîdan, lem yezel yehudu'r-rahmete hattâ yeclis, feizâ celese ve'ltemese fîhâ*)

(*Men àde marîdan*) “Her kim bir hastanın ziyaretine giderse, (*lem yezel yehudu'r-rahmete*) rahmete girmiş, rahmete devam etmekte olur. Allah'ın rahmetinin içinde olmuş olur (*Hattâ yeclise*) Yanına oturuncaya kadar.”

⁴ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.304, no:14299; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.380, no:6375; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.III, s.234, no:10939; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Keşfü'l-Hafâ, c.II, s.73, no:1787.

Demek ki rahmet onu kaplıyor, karşılıyor, öyle rahmetin içinde gidiyor oraya... (*Feizâ celese ve'ltemese fîhâ*) “Oraya hastanın yanına oturduğu zaman, o zaman o rahmetin deryasına dalar.

Rahmete gark olur.”

Demek ki insan, hasta ziyaretine giderken yolda da kâr ediyor; yanına oturup da “Nasılsın canım kardeşim, iyi misin, hoş musun? Ağrıların geçti mi? Dur bakalım, iyi gördüm seni, yüzüne renk gelmiş.” dediği zaman, rahmetin deryası boyunu aşıyor. Rahmetin içine gark oluyor.

Bu nedir? Niye böyle hastanın ziyaretine bu kadar mükâfat veriliyor? Ana fikir ne? Ana fikir Müslümanın Müslümanı sevmesi, ona muhabbet etmesidir. İslâm’da bu çok önemli bir esastır. Müslüman Müslümanı sevecek! Candan sevecek, oyuncak değil... Kardeş gibi sevecek.

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

(حجرات: ۱۰)

(*Inneme’l-mü’minûne ihvetün*) “Müslümanlar başka bir şey değil, sadece kardeşir.” (Hucurat, 49/10)

Hasım olamaz, düşman olamaz, yabancı olamaz, yad olamaz; sadece kardeşir. O kardeşliğin, o muhabbetin gereği neyse o yapıldığı zaman mükâfat üstüne mükâfat verilir. O kardeşliğe sığmayan ne yapılırsa, günah üstüne günah yazılır. Vebal üstüne vebal, ceza üstüne ceza... Esas bu.

Hastalandığı zaman da ziyaret edecek, işin aslı bu...

“—Ah kardeşim hastalansa da ziyaretine gitsem, ecir alsam!” Yâ sağlığında ziyaret et, başka türlü ecir al!

Mahallemizde imam-hatip okuluna getirip götürdüğümüz bir çocuk vardı. Babası oto camı yapıyordu. Kırık bir araba gördü mü, “Tamam, babama iş çıktı.” diye latîfe ediyordu. Babası oto camcısı ya...

Hani derler ya:

“—Yağmur yağdığı zaman ikinci sevinir, çömlekçi üzülür.”

O arabası bozuldu diye üzülüyor, bu da bize iş çıktı diye seviniyor.

Yâni, “O hastalansın da ziyaret edeyim!” diye bekleme! Sen kardeşine muhabbet ettin mi, o muhabbetten neler hasıl olur. Onun derecesine yükseltecek Allah seni... Bu tasavvufu, bu kardeşliği, bu dervişliği ne sanıyorsun?

Ama kimsenin kimseye bir muhabbet göstermeğe niyeti yok... Yok ki kalbinde, sevmek kabiliyeti yok... Sevmek kabiliyetini unutmuşlar, dumura uğramış. Kopmuş o damarı, bitmiş işi, sevemiyor adam...

Kimse kimseyi sevemiyor. Herkesin kaşı şöyle, bir kaşı inmiş, bir kaşı kalkmış... Herkes her bir şeyin arkasında bir hesap arıyor. Herkesin yaptığını ters taraftan düşünüyor. Yüzüne gülüyor, arkasından kuyusunu kazıyor.

“–Sen nedin?”

“–Müslümanım.” diyor.

“–Nedin?”

“–Din adamıyım.” diyor.

“–Nedin?”

“–Üniversitede doktora yaptım.” diyor.

Yakışır mı yâhu, utanmaz mısınız? Senin içinin dışının bir olmasına ne mânî var, pırl pırl olsana! Alnın açık olsa ya, için dışın bir olsa ya... Sevsene ne olur? Sevemiyor.

Kızmayı mükemmel biliyor, küplere biniyor. Kızacağı zaman mükemmel... Düşmanlık edeceği zaman şâhâne düşmanlık ediyor. Kötülük edeceği zaman şâhâne... Entrikada bir tane... Sanki tahsilini yapmış, profesörlük derecesine çıkmış gibi, entrikada bir tane...

Haydi ahbablık yap! Sevmeyi öğrenememiş.

İşte bu hasta ziyareti o...

d. Hastanın Yanında Yapılacak Dua

Öteki hadis-i şerife geçiverelim:

Bu hadis-i şerifte bir dua öğretiyor. Hastalıklıya ne diyeceğimizi öğretiyor. İbn-i Abbas RA’dan rivayet edilmiş. Ebû Dâvud’da ve *Müstedrek*’te var. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵

⁵ Tirmizî, *Sünen*, c.VII, s.423, no:2009; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.VIII, s.359, no:2700; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.239, no:2137; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.493, no:1268; Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.XI, s.448, no:12272; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.196, no:5130; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VII, s.404, no:24038; Ziyâü’l-Makdîsî, *el-Ehâdîsü’l-Muhtâre*, c.IV, s.218; Buhârî,

مَنْ عَادَ مَرِيضًا لَمْ يَحْضُرْ أَجْلَهُ، فَقَالَ عِنْدَهُ سَبْعَ
مَرَّاتٍ: أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ، رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ،
أَنْ يَشْفِيكَ؛ إِلَّا عَافَاهُ اللَّهُ مِنْ ذَلِكَ الْمَرَضِ

(د.ك. عن ابن عباس)

RE. 429/15 (Men àde marîdan, lem yahdur ecelühû, fekàle indehû seb'a merrâtin: Es'elu'llàhe'l-azîm, rabbe'l-arşi'l-azîm, en yeşfiyek; illâ a'fàhu'llàhu min zâlike'l-marad)

(Men àde marîdan) “Her kim ki bir hastayı ziyaret ederse, (lem yahdur ecelühû) hastanın da eceli gelmemişse, (fekàle indehû seb'a merrât) yedi defa onun yanında: (Es'elu'llàhe'l-azîm, rabbe'l-arşi'l-azîm, en yeşfiyek) derse, (illâ a'fàhu'llàhu min zâlike'l-marad) Allah o hastayı o hastalıktan afiyete erdirir, kurtarır.”

Yazın hemen, ne duruyorsunuz? Kalemler çıkacak, kâğıtlar çıkacak, yazılacak! Hadis dinliyoruz, Peygamber SAS Efendimizin hadis-i şerifi mâdem, hemen yazın! Biraz sonra soracağım, unutacaksınız.

Onun için demişler ki:

العلم صيدٌ، والكتابة قيدٌ.

Edebü'l-Müfred, c.I, s.189, no:536; Neseî, Sünenü'l-Kübrâ, c.VI, s.259, no:10883; İbn-i Hibbân, Sahîh, c.VII, s.244, no:2978; Ebû Ya'lâ, Müsned, c.IV, s.366, no:2483; Abd ibn-i Humejd, Müsned, c.I, s.237, no:718; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.93, no:25132; Keşfü'l-Hafâ, c.I, s.124, no:348; Câmiü'l- Ehâdis, c.XXI, s.55, no:22918.

(*El-ilmü saydün, ve'l-kitâbetü kaydün*) “İlim bir av gibidir. Yazmak da avladığı avı kafese koymak, bağlamak gibidir.”

Sen ceylanı yakaladın; bırakırsan, kaçır. Yakaladığın şeyi bağlayacaksınız!

Hastaya okunacak dua neymiş, bir daha okuyoruz:

(*Es'elu'llâhe'l-'azîm, rabbe'l-arşı'l-'azîm, en yeşfiyek.*)

Biliyorsunuz, Sünen-i Ebû Dâvud da altı sahih hadis kitabından birisidir. Onun da içinde olan hadislerden bir tanesi, İbn-i Abbas RA'dan.

Bu daha önceden de geçmişti, hatırlarsa kardeşlerim. (*Men zâre*)

“Kim bir kardeşini ziyaret ederse” diye de geçmişti.

Bu dua ne demek, mânâsını söyleyelim:

(*Es'elu'llahe'l-'azîm*) “Azamet sahibi olan, ulu olan Allah'tan dilerim. (*Rabbe'l-arşı'l-'azîm*) Ulu Arş'ın sahibi olan Allah'tan dilerim. O ulu Arş'ın sahibi olan, kendisi de azamet sahibi olan Allah-u Teâlâ Hazretleri'nden dilerim.” Neyi dilerim? (*En yeşfiyeke*) “Sana şifa vermesini dilerim.”

Niye böyle küçücük bir sözden, bu kadar büyük netice oluyor? Şundan dolayı: Kul Allah'a dayanıp onun azametini bildi mi, Allah- u Teâlâ Hazretleri her şeye kâdir olduğundan, o bilgisi çok kıymetli olduğundan şifayı veriyor.

“—Şifayı kim veriyor?”

Ne senin dilin ne bu dua, ne bilgiler, ne doktor... Şifayı Allah-u Teâlâ Hazretleri veriyor. Şâfî Allah... Dilemezse vermez, dilerse verir. Şifayı o veriyor.

Neden veriyor? Sen onun azametini, ululuğunu, büyüklüğünü bildin diye...

Nasıl büyük Allah-u Teâlâ Hazretleri? Şu kâinatın büyüklüğünü düşün, oradan anla!

Ayet-i kerimede buyruluyor ki:

وَالسَّمَاوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ

(الزمر: ٦٧)

(*Ve's-semâvâti matviyyâtün bi-yemînihî*)
“Gökler onun kudret eliyle dürülmüş olacaktır.”
(Zümer, 39/67)

Kıyamet koptuğu zaman, bütün bu semâlar Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin elinde dürülecek. Nasıl eldir? Kudret eli... Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin kudretinin sonu yok!

وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ

(الزمر: ٦٧)

(*Ve'l-ardu cemîan kabdatühû yevme'l-kıyâme*) “Kıyamet günü bütün yeryüzü şöyle bir tutuşundadır Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin...”
(Zümer, 39/67)

Öyle azamet sahibidir, öyle büyüktür. Kâinatı yaratmış, mülkünün her yerinde hükmü geçiyor. Oradan anlasana ne kadar büyük olduğunu...

O azameti bildi mi insan... Bir de arkasından, (*Rabbe'l-arşı'l- 'azîm*) “O ulu Arş’ın sahibi olan, Rabbi olan Allah’tan dilerim.” diyor.

Şimdi Arş nedir? Arş, Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin istivâ ettiği bir şey... İstivâ ne demek? O da ayrı bir şey.

Şöyle anlatalım ki, bu dünyanın etrafında semâlar var, yedi kat semâ var:

الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا

(الملك: ٣)

(*Ellezî haleka seb’a semâvâtin tıbâkâ*) “O yedi göğü tabaka tabaka yaratandır.” (Mülk, 67/3)

Ayet-i kerimede:

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ

(الملك: ٥)

(*Velekad zeyyenne’s-semâe’d-dünyâ bi-mesâbîha*) “En yakın semâyı, yeryüzüne en yakın gökyüzünü yıldızlarla donattık.” (Mülk, 67/5) buyruluyor. Demek ki yıldızların olduğu semâ I. kat semâdır. Gezegenler, yıldızlar, seyyareler, sâbiteler, bütün yıldızların olduğu semâ I. kat semâdır.

Bunun arkasından altı kat semâ daha var. Ondan sonra:

وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

(البقرة: ٢٥٥)

(*Vesia kürsiyyühü's-semâvâti ve'l-ard*) “Onun kürsüsü semâları ve arzı kuşatmıştır.” (Bakara, 2/255)

Kürsüsü da Arş'ın yanında bir nokta gibi kalır.

Sübhàna'llàh, sübhàna'llàh, sübhàna'llàh!.. Ne azamet, ne büyüklük, oradan anlayabilir insan...

Bir de şöyle anlatayım: Bir insan buradan fırlatılan bir füzeye binse... Füzenin içine girdi, füzenin de burnunu doğrulttular, gökyüzünün boşluğuna doğru ateşlendi füze... Arz geride kaldı, Ay'ı filan geçti, daha ileriye gidiyor. Bu Güneş'in bulunduğu sistemden yirmi bin yıl sonra çıkabilirmiş.

Bu Güneş'in bulunduğu yer semada küçücük bir yer... Bu sistemden çıkmak yirmi bin yıl sürüyor, öyle büyük bir kâinat... Öyle yıldızlar var ki ışığı bize bilmem kaç milyar ışık yılında geliyor. Işığın bir saniyede üç yüz bin km yaptığını düşün, o hızla bir sene gidiyor da bir ışık yılı oluyor. Bilmem kaç milyar ışık yılında oradaki yıldızdan ışık geliyor.

Kâinatın enini, boyunu, derinliğini anlamak için Astronomi ilmini aç oku, bak orada nasıl zangır zangır titrer insan...

Allah'ın azametini anla artık...

Dünyanın ekseni, Güneş etrafındaki yörünge düzlemine göre 23 derece, bilmem kaç dakika meyilli...

“—Niye böyle yanpiri durmuş?”

Haa, o yanpıri durmasından mevsimler meydana geliyor. Dümdüz dursaydı, sen görürdün gününü... Kışın eksi 27 derece, 30 derece soğuk hep başında olacaktı o zaman... Bak kış geçti de şimdi ağaçlar çiçek açtı, her taraf ne güzel oldu. İşte o eğri durmadan...

Allah onu öyle bir güzel eğri yapmış ki, o eğrilikten güneşin etrafında bir uzağa gidiyor, bir yakına gidiyor, bir orası dönüyor, bir öbür tarafı dönüyor, mevsimler meydana geliyor; yaz oluyor, kış oluyor. Bu lezzetleri, tatları duyuyoruz.

Her şeyi hesaplı... Etrafını hava ile çevirmiş yeryüzünün... Bu hava ile çevrilmeseydi, yıldızlardan kopan göktaşları çat pat yeryüzüne düşerlerdi. Havaya çarptığı zaman yanıyor, bize kadar gelmiyor. Koruyucu bir tabaka, fezanın tehlikelerinden koruyor. Bunun içine oksijen koymuş, azot koymuş...

Oksijenini şu kadar fazla koyuverseydi, o zaman her şey tutuşurdu. Daha az koysaydı, o zaman da başka problemler çıkardı. Her şeyin nisbeti hesaplı...

“—Yâ Rabbi, her şeyi ne kadar güzel yaratmışsın! Her şeyi ne kadar güzel düşünmüşsün yâ Rabbi! Akıllarımız yetmiyor bizim... Üniversitelerin ilimleri, kitaplar yetmiyor, senin bir işindeki hikmetini anlamağa... Yâ Rabbi, her şeyin her bakımdan ne kadar güzel!” diye insan bayılır.

Kimyayı okuyunca bayılır, fiziği okuyunca bayılır, matematiği okuyunca bayılır.

Bizim bir profesör arkadaş vardı.

“—Ben Arifiye Öğretmen Okulu’nda hocaydım. Matematikle

Allah’ı varlığını isbat ederdim.” derdi.

Hocası oldu mu, ilmin inceliklerini gösterir.

Ama kimisi de ilkokulda talebenin karşısına geçiyormuş:

“—Haydi bakalım Allah’tan bir şey isteyin!” diyormuş. “Elma isteyin veya şeker isteyin!” diyormuş.

“—Yâ Rabbi, bize şeker ver!”

Bekliyorlar, şeker yok...

“—Bir de öğretmeninizden isteyin!” Cebine şekerleri hazırlamış.

“—Öğretmenim bize şeker ver!”

“—Alın çocuklar! Bir, iki, üç, dört...”

Herkese birer tane şeker veriyor. Ondan sonra da:

“—İşte bak gördünüz mü, Allah olsaydı o da verirdi size...” diyor. Dinsizlik telkin ediyor.

İkinci ders talebe tekrar istese:

“—Öğretmenim, yine şeker versene!” deseler.

Bitti şekerler, ne yapacak şimdi? Şeker veremediğine göre öğretmen yok o zaman. Gördün mü ne kadar saçma iş yaptığını?

Saçma iş yapıyor ama çocuk o saçmalığı bilemediği için:

“—Haa, yokmuş demek ki... Ben istediğim haltı karıştırayım.

Namus, ar, edep, kanun, nizam hepsi bir tarafa... İnsan bu dünyaya bir defa gelirmiş, ne çalar çırparsa o kâr imiş... Boş ver başka insanları, yap yapabildiğin şeyi... Başka bütün insanlar ölse, tepesine basarak yürüsen, önemli değil... Sen yaşa kâfi!” diyor. Böyle oluyor.

Ama mü'min insan, “Onun da canı var!” diyor. “Yarın hesap var!” diyor. “Bugün benim gücüm kuvvetim yetiyor ama, yarın hesap var!” diyor.

Biz bilmez miydik bu Bulgarları, Yunanlıları kesmesini? Osmanlı imparatorluğunun iki yüz bin kişilik yeniçeri ordusu, Mehter takımıyla gümbür gümbür Viyana'ya giderken kesiverirdik bütün Bulgarları... Ne kadarcık Bulgar vardı ki yâni, kesemez miydik?

Kesmedik, biz kesmeyiz. Biz Allah'tan korkuyoruz. Suçlu ise, suçlunun cezası verilmiş. Ama suçlu değilse, eman dilemişse, muhafaza edilmiş. Muhafaza edilmiş de şimdi onlar böyle yapıyorlar.

Olsun. “İyilik yap, denize at; balık bilmezse, Hâlik bilir.” demişler. O belâsını bulur, sen yine rahat edersin! Göreceğiz. Onlar şimdi eline fırsat geçmiş öyle yapıyorlar ama, yaşayan herkes ne olduğunu görecek.

İşte Allah, kendisinin azametini bildiği için, o kuluna mükâfat olarak o hastaya şifa verir. Her şeye kâdirdir.

كُنْ فَيَكُونُ

(يس: ٨٢)

(*Kün feyekûn*) “Ol dedi mi olur.” (Yâsin, 36/82)

Hasta iyi olsun dediği zaman, iyi ölür. “Olmasın, gelsin huzuruma!” dediği zaman cümle tabîbân-ı cihan bir araya gelse, hepsi toplansa, hastaya şifa veremezler. Yok, eceli gelmiş.

Ecel geldi mi, emir ferman geldi mi, fermanının karşısında duracak kimse yok! Nasıl durur, ne mümkün...

Onun için o güç kuvvet sahibine, o sanat sahibine, o her şeyi en güzel yapan merhameti sonsuz Rabbimize teslim olmamız lâzım, güzel kulluk etmemiz lâzım!

Niçin senin gönlün titremez? Hiç mi sende şöyle bir duygu damarı yok? Severek bağlanmamız lâzım, gözlerimizden yaşlar akması lâzım! Sevgiden ılık ılık gözyaşları dökülmesi lâzım!

“—Seviyorum yâ Rabbi! Şu kudretine bak! Kışın çırılçıplaktı şu ağaç, odun gibiydi. Hiç hayat olduğunu bilememişim, meğer bu ağaçta ne hünerler varmış! Tepeden tırnağa çiçeklenmiş.”

Sonra da meyvalanacak. Sonra da o meyvanın içinde, hangi şeker fabrikasında yapılmışsa, Kayseri’de mi, Malatya’da mı; en güzel tatlar

oluşacak. O ağaç yapıyor işte, o odun yapıyor. O odun o tatlıyı yapıyor içeride... Hangi mutfakta yapıyor, yerin altındaki mutfakta mı? Hayır, o senin yaprak dediğin yerde, gördüğün yerde yapıyor. Altına bak, üstüne bak, mutfak filan yok ama yapıyor.

Yâni demek ki insan Allah'a kul olunca ne olurmuş? Allah'a kul olunca kâinatın efendisi olurmuş. Her şey önünde ferman duruyormuş demek ki insanın.

Hah anladım hocam, evliyâullahın kerametinin sebebini anladım. Ne yapıyorlar? Allah'a dayanıyorlar, bağlanıyorlar, işler tamam oluyor.

كَرَامَاتُ الْأَوْلِيَاءِ ح.ق.

(*Kerâmâtü'l-evliyâi hakkun*) “Kerâmât-ı evliyâ haktır.” Bâtıl mı diyeceğiz, Allah ikram etmez mi diyeceğiz. Kendisini seven, kendisine bağlanan kula Allah ikram etmez mi diyeceğiz. O ikramlarını görüp dururken...

e. Hasta Ziyaret Etmenin Mükâfatı

İbn-i Abbas RA'dan rivayet edilmiş bir hadis-i şerif. Taberânî kaydetmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶

⁶ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.197, no:11481; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.22, no:3773; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.100, no:25173; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXI, s.53, no: 22912.

مَنْ عَادَ مَرِيضًا خَاضَ فِي الرَّحْمَةِ؛ فَإِذَا جَلَسَ إِلَى
 غَمْرَتِهِ الرَّحْمَةُ؛ فَإِنْ عَادَهُ مِنْ أَوَّلِ النَّهَارِ، إِسْتَغْفَرَ لَهُ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ حَتَّى يُمْسِيَ؛ وَإِنْ
 عَادَهُ مِنْ آخِرِ النَّهَارِ، إِسْتَغْفَرَ لَهُ سَبْعُونَ أَلْفَ
 مَلَكٍ حَتَّى يُصْبِحَ؛ قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، هَذَا لِلْعَائِدِ،
 فَمَا لِمَرِيضٍ؟ قَالَ: أَعْصَفُ هَذَا

(طب. عن ابن عباس)

RE. 429/16 (*Men àde marîdan*) Her kim ki bir hastayı ziyaret ederse, (*hàda fi'r-rahmeti*) rahmete girer.

Hada, yehudu, haddan; girmek demek, *dehale mânâsına*.

(*Feizâ celese ileyhi*) “Hastanın yanına oturduğu zaman, (*gamerathü'r-rahmetü*) rahmet onun boyunu aşıp kaplar.”

Gamera, örtmek demek, boyunu aşıp kaplamak demek.

Sevdiği kardeşini ziyarete gitti, zahmet çekti. Yanına oturduğu zaman rahmet üstünü aşar, her tarafını kaplar.

(*Fein àdehû evveli'n-nehâr*) “Eğer günün evvelki vaktinde hastayı ziyaret etmişse, (*istağfera lehû seb'ûne elfe melekin hattâ yümsiye*) akşamı buluncaya kadar yetmiş bin melek ona tevbe ve istiğfar eder.”

“—Bu Müslüman muhabbetli bir Müslüman, kardeşini ziyaret etti sevgisinden, o hastanın gönlünü aldı.” diye yetmiş bin melek Allah-u Teâlâ Hazretleri’ne, “Yâ Rabbi, bu kulunu afv ü mağfiret eyle!” diye istiğfar ederler.

(*Fein àdehû min âhiri’n-nehâr*) “Günün ahir vaktinde, sonunda, ikindide, akşama doğru ziyaret etmişse, (*istağfera lehû seb’ûne elfe melekin hattâ yusbiha*) sabahı buluncaya kadar yetmiş bin melek ona tevbe ve istiğfar eder.”

(*Kîle*) Dediler ki: (*Yâ rasûla’llâh, hâzâ lil-âidi, femâ li’l-marîd*) Sahabe-i kiramın anlamak için böyle güzel sorguları var. “Yâ Rasûlallah, bu ziyaretçiye... Hastaya ne var?” diyorlar.

(*Kâle*) Peygamber Efendimiz buyurdu ki: (*Ed’âfü hâzâ*) “Bunun kat kat fazlası var!”

Bu hususta çok hadis-i şerifler vardır. Ben daha önceki derslerde bunlardan bazılarını sırası geldikçe anlattığımı hatırlıyorum.

Demek ki insan hasta ziyaret ettiği zaman hem kendisi kâra giriyor hem de o hastayı maddî ve mânevî kârlara sokuyor. Bunun da temeli, aslı esası Müslümanın Müslümanı sevmesidir, oradan kaynaklanıyor.

Şimdi biz birbirimizi seven insanlar olsak...

“—Hocam, hiç sevmez miyiz birbirimizi?”

“—Gel de sen bana sor!”

Hakîkaten seven olsa, sevenin hali başkadır, bakışı başkadır.

Ananın bir evlâdına sevgisi bakışı nasıldır?
Kusurunu bile görmez.

“—Kuzguna yavrusu şirin görünür” derler.
Kapkara karga, ama tatlı görünür, şirin görünür,
hoş görünür. Kusurunu görmez. O ananın
şefkatini böyle bakışından sezer insan...

Sonra ne diyor Kasîde-i Bür’e’de... Her gün
okuyoruz ya bir parçasını...

فَكَيْفَ تُنْكِرُ حُبًّا بَعْدَ مَا شَهِدْتَ

بِهِ عَلَيْكَ عُذُولُ الدَّمِّ عِ وَالسَّقَمِ.

Fekeyfe tünkiru hubben ba’de mâ şehidet

*Bihî aleyke, udûli’-d-dem’i ve’s-sekami.*⁷

“—Muhabbetini nasıl inkâr edebilirsin;
gözlerinden akan yaşlar ve tükenmişliğin
aleyhinde şahitlik ederken?” diyor.

İnsanın gözünden sevgisi belli olur. Seven insan
böyle yapmaz. Biz birbirimizi sevmiyoruz. Biz
İslâm’ı iyi bilmiyoruz. Bilsek böyle olmaz. Gıy-
bet etmeyiz, dedi kodu etmeyiz, birbirimizin
aleyhine çalışmayız. Birbirimizin malını çarçur
etmeyiz, yağmalamayız. Birbirimizi üzecek söz
söylemeyiz. Hep yapıldığına göre, İslâm’ı iyi
bilmiyoruz.

Neden? Bunun da kabahati döner dolaşır
arkadaşlar, öğretmeyenlere, öğretmeme
durumuna düşenlere gelir. Vebali oraya gelir.

⁷ İmam Busîrî, *Kaside-i Bür’e*, beyit: 6.

Bu İslâm hayattır, kalplerin hayatıdır. İslâm bir kalbe geldi mi, kalp dirilir. Kalp dirildi mi insan, müstesnâ bir insan olur. Allah'ın iyi kulu bulunmaz bir cevherdir. Bir köye, bir kasabaya, bir şehre bir iyi insan götür, o maya olur, bütün orası iyi olur. Kâsenin içine küçücük bir fincan hamur koyuyorsun da ötekilere maya oluyor ya, onun gibi...

Yâni iyi insanın etrafına, yedi mahalleye faydası olur, beldesine faydası olur. İçkiyi kaldırır bulunduğu yerden, kumarı kaldırır bulunduğu yerden... Zinâyı kaldırır bulunduğu yerden...

Biz bir kasabada askerlik yapmağa gittik, hiç içki satılmıyordu.

Birisini tanıştırdılar:

“—Hocam, tanıştıralım, lokantacı filanca... Eskiden lokantasında içki satılırdı, sonra tevbe etti, satılmıyor.” dediler.

“—Hocam, satılsa ne olur? Yirminci Yüzyıl'da demokratik bir ülkede bulunuyoruz, içki satılsa ne olur?”

İyi ama kardeşim, içkili araba kullanıyor, kaza yapıyor. Bak resmi vardı gazetede, güveyi düğünde çok içki içmiş, ondan sonra arabayı kendisi kullanıyormuş. Kaza yapmışlar, gelin komada, kendisi kim bilir nerede? Ak gelinlik kıpkırmızı olmuş.

Olur ya, Allah'a isyanla hayır, bereket gelir mi?

Biz bunu bildiğimiz için söylüyoruz. Allah-u Teâlâ Hazretleri kullarını herkesten iyi bildiği

için içkiyi yasaklamış. Eğri bir şeyi zararlı diye söylemeyelim mi? Hürriyet varsa çalma hürriyeti var mı, çırpma hürriyeti var mı? Hürriyet varsa, kötülük yapma hürriyeti var mı, tahrip hürriyeti var mı? Yok! İyi olan şeyi söyleyeceğiz.

Almanlar sigaranın üzerine yazıyorlar:

Zigaretten schädlich für meine Gesundheit

(*Zigaratın şidlih für mayn gezuntayt*) “Sigara benim sıhhatime zararlıdır.”

Amerika’da sigara paketlerinin üstüne yazıyor, hem de kocaman kocaman:

“—Bu madde sağlığa zararlıdır, ilmen tesbit edilmiştir.” Ona göre, ayağını denk al demek istiyor.

Bizde de yazılıyormuş ama, gözlük takacaksın, pertavsız alacaksın öyle bakacaksın!

Kullanan varsa Allah kurtarsın... İçemez olasınız inşaallah, hayırlısıyla...

Bizde de kenarda köşede yazılıyormuş. Demek ki zararlı şeyi söylemek lâzım!

Adam hastaneyi boyladı mı, doktoru boyladı mı, ilk yasak ettiği şey sigara, içki... “Aman içme!” diyor.

Doktor söylüyor, biz de mâneviyat doktoruyuz, biz de söylüyoruz:

“—İçmeyin bunu! İçmeyin bunları... Satmayın, almayın, imal etmeyin, içmeyin, alıştırmayın, zararlı... Her şeye zararlı!”

Allah'ın helâlleri var... Çarşmayı pazarı bir dolaşın, içiniz açılın! Bir Çarşamba Pazarına gidin! Kırmızı domatesler, turuncu portakallar, sarı renkli limonlar, yemyeşil maydonozlar, şunlar, bunlar... İnsanın ağzı sulanıyor.

Allah'ın bu kadar helâli varken niye harama gidiyor insanlar?

Bunun cevabını siz kendiniz bulun!

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

21. 04. 1985 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

